

РЕШЕНИЕ

№ 7103

гр. София, 18.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 78 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: МАРИЯ СТ. ТАНЕВА

при участието на секретаря РУМЯНА Д. Г.А
като разгледа докладваното от МАРИЯ СТ. ТАНЕВА Гражданско дело № 20231110146127 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 126 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба на „Н. Лазаров” ЕООД (след образуване на делото е приет нов съдружник и вече фирмата на ищеца е: „Н. Лазаров” ООД) чрез адв. Т. М. срещу „ЗАД Алианц България” ЕАД.

Ищецът твърди, че на 22.05.2023 г. е настъпило застрахователно събитие, изразяващо се в преминаване през неравност, при което е нарушена целостта на батерията на автомобила „Волво” XC40, рег. № ЕА 1588 АА. Навежда доводи, че в резултат на това някои системи на автомобила са престанали да работят на следващия ден и че е закарал автомобила в официалния сервиз на „Волво”, от където насрочили час за оглед на автомобила на дата 05.06.2023 г. и спрели от движение автомобила до изясняване на проблема. Ищецът навежда съображения, че е било налице застрахователно правоотношение между него и ответника по застраховка „Каско”, обективизирана в застрахователна полица №23.0300/071/5000035. Ищецът твърди, че на 06.06.2023 г. съобщил на застрахователя, където била заведена щета с вх. № 0300/23/777/503719, но твърди, че по съвет на служителите е посочил по-късна дата на осъществяване на застрахователното събитие – 05.06.2023 г. вместо 22.05.2023 г. Посочва, че на 19.06.2023 г. е

получил отказ от ответника за изплащане на застрахователно обезщетение с мотив, че не е представен документ за уведомяване на компетентните органи. Счита, че дори и да се приеме, че е нарушено задължението му за оповестяване на застрахователното събитие в срок, все пак това не е основание за отказ от заплащане на обезщетението. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е представил отговор на исковата молба. Ответникът оспорва исковете по основание и размер. Ответникът оспорва посочения от ищеца механизъм на причиняване на ПТП, както и твърдяната от ищеца дата на ПТП. Ответникът оспорва твърдяното наличие на причинно-следствена връзка между събитието и твърдените вреди, като оспорва и наличието на вреди, като счита, че те са в резултат на производствен дефект. Ответникът навежда доводи, че твърдяното застрахователно събитие не представлява покрит от застрахователния договор риск. Навежда съображения, че ищецът е декларирал непълни, неточни и неверни сведения, с което не е изпълнил задължението си да докаже осъществяването на застрахователното събитие. Ответникът твърди, че вредите са възникнали в резултат на последващата употреба на автомобила от ищеца, поради което той не е положил дължимата грижа за ограничаване на вредите. Навежда съображения, че не са уведомени компетентните органи, каквото задължение съществува по застрахователния договор и счита, че е налице законосъобразен застрахователен отказ. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 78-и състав е сезиран с осъдителен иск с правно основание чл. 405 КЗ.

Предпоставките за възникване на претенцията за застрахователно обезщетение са следните: 1) наличие на валидно застрахователно правоотношение по застраховка за имуществена застраховка между ищеца и ответника към момента на осъществяване на застрахователното събитие, 2) засягане на материалната субстанция на вещта, която е застрахована, 3) да е възникнало право за застрахования да получи претендираното застрахователно обезщетение съобразно уговореното в договора, като не са налице отрицателните материални предпоставки, при възникването на които

застрахователят обосновано да може да откаже заплащане на уговореното застрахователно обезщетение.

С оглед твърденията на страните, ищецът носи доказателствената тежест да установи пълно и главно посочените материални предпоставки за възникване на регресното му право, а ответникът носи тежестта да докаже, че е заплатил претендираното от ищеца застрахователно обезщетение или че са налице основания за отказ да плати.

Предвид твърденията на страните с доклада по делото на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК, обективиран в определение № 40429 от 13.11.2023 г. бе отделено за безспорно, че между страните съществува застрахователното правоотношение и по редовността на плащането на премиите по застраховката.

Следователно правният спор се концентрира върху въпросите за осъществяване на застрахователното събитие и дали е възникнало правото на застрахования да получи претендираното застрахователно обезщетение съобразно уговореното в договора, като съответно и дали са налице отрицателните материални предпоставки, при възникването на които застрахователят обосновано да може да откаже заплащане на уговореното застрахователно обезщетение.

Обстоятелствата обявени по делото за безспорни се подкрепят и от представените по делото писмени доказателствени средства, които настоящият съдебен състав кредитира.

По делото е представена застрахователна полица с № 23.0300/071/5000035 по имуществена застраховка „Сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства - Каско” с застрахователен период 27.01.2023 г. до 26.01.2024 г. със страни: „ЗАД Алианц България АД” като застраховател и „Алианц Лизинг България” ЕАД като застраховащ и в допълнение като лизингополучател е посочен „Н. Лазаров” ЕООД (към момента вече е ООД съгласно служебно извършена справка от Търговския регистър.).

Съгласно нормата в чл. 344 от КЗ застрахователният договор се сключва в писмена форма като полица или друг писмен акт и общите условия са неразделна част от договора. Следователно в случая е спазена формата за действителност. По правната си природа застрахователната полица

представлява частен диспозитивен документ, който обвързва страните, доколкото не е доказана неговата неавтентичност. По делото е обявено за безспорно между страните наличието на валидно застрахователно правоотношение между ищеца и ответника, следователно настоящият състав следва да приеме, че тази предпоставка за възникване на правото се е осъществила.

По делото е представено заключение по извършена съдебно-автотехническа експертиза. Вещото лице е констатирало, че най-вероятната причина за установените вреди по застрахования автомобил е преминаване пред неравност на пътя и/или твърд предмет с остри ръбове. Излага доводи, че са налице задирания и пробив в корпуса на батерията, които съгласно уточнение от открито съдебно заседание от 26.03.2024 г., обективизирано в протокол № 8367 от 26.03.2024 г. не е възможно да се дължат на производствен дефект. Посочва, че съгласно състоянието на научно-техническия прогрес не е възможно поправяне на високо волтовата батерия, а е необходимо заменянето ѝ с нова. Вещото лице е изчислило, че стойността за възстановяване на уврежданията възлиза на 26 784,34 лева.

Съдът, като извърши преценка на заключението по съдебно-автотехническа експертиза, на основание чл. 202 ГПК счита, че следва да кредитира така направените изводи, тъй като заключението е изготвено обективно, компетентно и добросъвестно. Вещото лице е отговорило изчерпателно на поставените задачи, като по делото липсват доказателства, че то е действало недобросъвестно или е заинтересовано от изхода на делото. Оспорването на заключението от ответника в о.с.з от 26.03.2024 г. не следва да бъде уважено, тъй като вещото лице е отговорило изчерпателно на поставените въпроси според наличните доказателства. Също така съдът счита, че експертизата отговаря на останалия доказателствен материал по делото, поради което следва да я кредитира.

Следва да се посочи, че процесното ПТП попада в приложното поле на чл. 6, т. 4 от Наредба № Из-41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информирание между Министерство на Вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Информационния център към Гаранционния фонд (Обн. ДВ. бр.8 от 30 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2010г., изм. и доп. ДВ. бр.19 от

28 Февруари 2017г.), съобразно която такива повреди не се съобщават на органите на МВР (до същия извод се стига и по арг. от противното от чл. 125 ЗДвП). Също така при липса на друг участник в ПТП не е налице и възможност за съставяне на двустранен констативен протокол, поради това е обичайно в такива случаи да липсват други писмени доказателства за механизма на ПТП. От цитираното правило на чл. 6, т. 4 може да бъде направен и изводът, *че е неоснователно възражението на ответника, че не е изпълнено задължението за уведомяване на компетентните органи,* доколкото в случаи като процесния няма орган, който да е компетентен да установи осъществяването на повредата. Следва да се има предвид, че държавните органи имат само такива правомощия, които са установени в нормативен акт.

Следователно настоящата съдебна инстанция счита, че е доказано осъществяването на твърдяното ПТП при следния механизъм: при движение по ул. „Стара планина” в гр. Севлиево лекият автомобил „Волво” XC40, рег. № ЕА 1588 АА, управляван от Лазар Лазаров преминал през неравност на пътя, в резултат на което се причинили механични увреждания на два броя „кори на под” и „корпус на високо волтова батерия”.

Предвид поясненията на вещото лице, че така нанесените вреди не е възможно да са в резултат на производствен дефект и че не е налице някое от другите хипотези на изключени рискове съгласно Специалните условия (т. 5) или Общите условия (т. 9.3 и раздел V) по застрахователния договор, следва да бъде прието за установено, че ПТП-то при така установения механизъм представлява покрит застрахователен риск.

Видно от заключението на вещото лице необходимата сума за възстановяване на автомобила в състоянието му от преди осъществяването на ПТП-то е 26 784,34 лева, а това са и действително претърпените вреди по смисъла на чл. 386, ал. 2 КЗ. При установяване на всички предпоставки за дължимост на застрахователното обезщетение съдът обаче няма право да присъди повече от поисканото.

Както по-горе беше посочено страните са обвързани от приложения към отговора на исковата молба застрахователен договор, като съгласно чл. 4, 5-то тире от Специалните правила и т. 87.2 от Общите условия по застрахователния договор застрахованият е длъжен да съобщи за настъпилото застрахователно събитие в срок от 5 работни дни от узнаване за събитието.

Доколкото ищецът е пряк участник в застрахователното събитие той е узнал за него в момента на настъпването му, т.е. 22.05.2023 г. и следователно до датата на заявяване на щетата – 06.06.2023 г. срокът вече е бил изтекъл.

Последиците от изтичането на срока за съобщаване на настъпването на застрахователното събитие са уредени в чл. 403, ал. 4 от КЗ, който предвижда, че *Застрахователят има право да откаже плащането, ако нито застрахованият или застраховащият, нито третото лице по ал. 3 са изпълнили задълженията си в сроковете по ал. 1 и 2 с цел да се попречи на застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието, или неизпълнението е направило невъзможно установяването им от застрахователя.* Като съгласно константната практика на съда в тежест на застрахователя съгласно чл. 154 ГПК е да докаже при условията на пълно и главно доказване посочените обстоятелства (Решение № 313 от 06.03.2019 г. по т. д. № 3012 / 2017 г. на Върховен касационен съд, 2-ро тър. отделение, Решение № 261242 от 24.02.2021 г. по в. гр. д. № 10751 / 2019 г. на Възз. II-е състав на Софийски градски съд и др.). Разпоредбата на чл. 403, ал. 4 е имплементира в застрахователния договор посредством Общите условия и по-конкретно т. 90, следователно поради идентичността на текстовете съдебната практика по чл. 403, ал. 4 следва да бъде съобразена. Следва да се посочи и принципното положение, че чл. 403, ал. 4 вр. с чл. 408 КЗ представляват норми-изключения, поради което следва да бъдат *тълкувани стеснително.*

В настоящия случай липсват данни за умишлено неизпълнение на задължението за съобщаване на застрахователното събитие в срок с цел да бъде попречено на застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило застрахователното събитие. Чл. 403, ал. 4, пр. 1 КЗ изисква *специална цел*, изразяваща се в намерението на застрахования да възпрепятства възможността на застрахователя да установи обстоятелствата, при които се е осъществило застрахователното събитие. Такава специална цел подлежи на самостоятелно доказване, като следва да бъде изведена въз основа на обективните факти, доколкото за нея няма установена презумпция. В процесния случай данните сочат, че ищецът е предявил претенцията в момента, в който е установил необходимостта от такива действия, т.е. моментът, в който е установил наличните вреди и връзката им с осъществилото се по-рано ПТП.

От друга страна, всяко едно забавяне за съобщаване на настъпването на застрахователното събитие води до известно затрудняване на установяването на точния механизъм на ПТП. Въпреки това обаче настоящата съдебна инстанция счита, че забавянето в случая не е довело до невъзможност на застрахователя да установи нанесените вреди, тъй като забавянето не е с твърде дълга продължителност. Освен това въз основа на наличните данни вещото лице е успяло да установи най-вероятния механизъм на причиняване на вредите, което е индикация, че е било възможно към момента на предявяване на застрахователната претенция пред застрахователя, още повече, че тогава е било възможно и добиването на преки наблюдения чрез оглед на автомобила. Липсват например данни за недопускане на представители на застрахователя, които да извършват такъв оглед, което би покрило изискванията на чл. 403, ал. 2, пр. 2 КЗ. Вместо това застрахователят е отказал да изплати обезщетението само на основание, че е счел, че ищецът не е доказал осъществяване на застрахователното събитие, видно от писмо с № 2-101-4101-4749/19-06-2023 (л. 94 от кориците на настоящото дело).

По отношение на възражението на ответника, че ищецът е „декларирал непълни, неточни, а и неверни сведения”, настоящата съдебна инстанция счита, че това не представлява само по себе си основание за отказ от заплащане на застрахователното обезщетение, а следва да бъде съобразено през призмата на чл. 403, ал. 4 от КЗ, респ. т. 90 от Общите условия на ответника. Както вече беше посочено, не са налице индиции за специалната цел, която се изисква по закон, нито че неспазването на задължението води до невъзможност за застрахователя да установи обстоятелствата около настъпване на застрахователното събитие. Всъщност ищецът сам посочва, че декларирането на неверни данни по отношение на датата на настъпване на застрахователното събитие е с цел да бъде спазен срока за предявяване на застрахователната претенция. От страна на застрахователя не е налице опит да се установят обстоятелствата покрай осъществяване на процесното ПТП, за да може да се констатира невъзможността на застрахователя точно да установи настъпването на застрахователното събитие.

Възражението, че ищецът не е положил дължимата грижа да запази имуществото от последващи повреди, също следва да бъде оставено без уважение, тъй като, на първо място, ищецът установява повреди в някои от системите на автомобила в резултат на експлоатацията му след

осъщественото ПТП, и на второ място, при установяване на вредата ищецът е предприел мерки за проверка на източника на проблемите в сервиз. Освен това видно от кредитираното заключение на вещото лице възможност за поправка на батерията не е възможно, а тя следва да бъде заменена, без значение от момента, в който този факт бъде установен, замяната на батерията е наложителна за възстановяване на автомобила.

Настоящият съдебен състав намира, че всички материални предпоставки за уважаване на иска в пълен размер са налице.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендира разноски разполагат само ищецът.

Ищецът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че реално е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 1 съобразно уважената част от исковете следва да му бъдат присъдени деловодни разноски в размер на сумата от 1250 лева, представляващи деловодни разноски, изразяващи се в държавна такса в размер на 1000 лв. и депозит за назначаване на вещо лице в размер на 250 лв. Поискано е и адвокатско възнаграждение в размер на 2000 лв., но не са представени доказателства за извършването на такива разноски, поради което не следва да бъде присъждано адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД „„, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1407, р-н Лоз.6 да заплати на „Н.Лаз.480, със седалище и адрес на управление: гр. Севлиево, бул./ул. Стефан ., на основание чл. 405 КЗ, **сумата от 25 000 лева** (двадесет и пет хиляди лева), представляващи застрахователно обезщетение по застрахователна преписка № 0300/23/777/503719 от 06.06.2023 г. за ПТП, в което на 22.05.2023 г., в гр. Севлиево, община Севлиево, при движение по ул. „Стара планина” автомобилът преминава през неравност на пътя, която причинява механични увреждания на два броя „кори на под” и „корпус на високо волтова батерия”, ведно със законната лихва от 13.07.2023 г. (датата на подаване на исковата молба) до окончателното

плащане.

ОСЪЖДА ЗАД „„, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1407, р-н Лоз.6 да заплати на „Н.Лаз.480, със седалище и адрес на управление: гр. Севлиево, бул./ул. Стефан ., на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, **сумата 1250 лева** (хиляда двеста и петдесет лева), представляващи деловодни разноси за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийски градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

Съдия при Софийски районен съд: _____